

EL GOVERN AUTONÒMIC NO COMPLEIX ELS COMPROMISOS DE L'ESTAT ESPANYOL AMB EL CONSELL D'EUROPA¹

Neus Santaner
Secretària general de l'STEI-i

El Consell d'Europa és un organisme fundat per 10 països europeus el 1949 i l'Estat espanyol en va passar a formar part el 1977. Actualment està integrat per 46 estats. Entre els seus organismes compta amb un *Comitè de Ministres*, del qual en formen part tots els ministres d'Assumptes Exteriors dels països que el formen i un ambaixador és el representant permanent en aquest organisme. També hi ha una *Assemblea Parlamentària* a la qual l'Estat espanyol hi té una delegació de 12 representants i 12 suplents; igualment té el mateix nombre de representants en el *Congrés de Poders Locals i Regionals d'Europa*. L'any passat el seu pressupost va ser de més de 180 milions d'euros i l'Estat hi va contribuir amb més de 10.

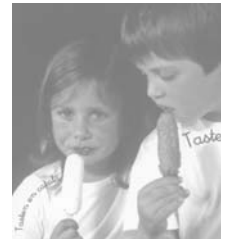
El principal objectiu de l'organització és promoure la democràcia, els drets humans i l'estat de dret, així com la recerca de respostes comunes als desafiaments polítics, socials, culturals i jurídics dels seus estats membres. Entre els drets humans que ha de respectar un país que vol ser democràtic ocupen un lloc de privilegi les llengües i les cultures minoritàries d'un estat, d'aquí que el Consell d'Europa hagi adoptat la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries per protegir i promoure aquestes llengües, element vital del nostre ric llegat lingüístic i cultural.

La Carta europea de les llengües regionals o minoritàries, aprovada pel Consell d'Europa el 5 de novembre de

1992, reconeix les llengües així definides com a expressió de riquesa cultural i compromet els estats signants a fer possible l'ensenyament, en tot o en part, en la llengua reconeguda com a regional o minoritària d'un territori i també a poder usar aquestes llengües a l'administració, la justícia i els mitjans de comunicació, entre altres àmbits. No solament s'han dedicat a la qüestió de la protecció de les llengües, sinó que han treballat en el camp de la didàctica de l'ensenyament de primeres i segones llengües i a partir dels estudis que ha fet el Consell d'Europa han sortit mètodes d'ensenyament del nivell lllindar de segones llengües a partir d'un enfocament comunicatiu, com els que han pogut conèixer les persones que han anat a classe de català, tenint com a llengua materna una llengua diferent. Recordem un mètode conegut que es va impartir també per TV3, com va ser el *Digui! Digui!*

**“...compromisos específics
contrets per l'Estat espanyol, que
suposen haver d'oferir
l'ensenyament principalment en
català a les Illes Balears i que
aquest no es limiti a la meitat del
programa escolar.”**

La Carta insta els signants a facilitar i promoure la cooperació transfronterera i interterritorial entre les administracions en el territori de les quals s'utilitza la mateixa llengua d'una manera idèntica o similar. Aquesta Carta europea va ser signada pel Govern espanyol el 1992 i l'instrument de ratificació va ser dipositat al Consell d'Europa el 9 d'abril de 2001. L'1 d'agost d'aquest mateix any va entrar en vigor aquí. Per constatar que tots els estats que en formen part compleixen les lleis i els compromisos corresponents, un Comitè d'Experts s'encarrega de fer la comprovació corresponent a partir de les informacions que rep dels propis estats i de les seves investigacions. Després aquest grup d'experts elabora i envia el seu informe i les indicacions corresponents dels incompliments i fan les recomanacions oportunes.

Des d'Estrasburg, el 21 de setembre de 2005 s'ha rebut l'Informe corresponent sobre l'aplicació de la Carta a l'Estat espanyol, i encara que també dóna fe dels compliments que realitza l'Estat, comparat amb d'altres països, també explicita moltes mancances. Com que resulta que coincideixen amb les que ha denunciat l'STEI-i des de fa molts d'anys, com que no fan més que donar la raó a les mesures que des de sempre venim demanant, és per això que vos resumirem el que diu el Consell d'Europa sobre l'aplicació de les lleis a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, tenint en compte la Constitució, l'Estatut, la Llei de Normalització Lingüística, els decrets que l'apliquen i els compromisos contrets amb la signatura de la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries.

Nosaltres ens referirem a tres àmbits molt importants per a la normalització lingüística de la llengua catalana: l'ensenyament, la justícia i els mitjans de comunicació.

Respecte a l'ensenyament a l'article 8, l'Estat espanyol es va comprometre a preveure una educació infantil, primària i secundària garantida en llengua catalana. A través del Comitè d'Experts han rebut la informació que aquí el que es fa és el 50% en cada una de les llengües oficials, per tant, considera que el model educatiu actual no assoleix el nivell exigít pels compromisos específics contrets per l'Estat espanyol, que suposen haver d'oferir l'ensenyament principalment en català a les Illes Balears i que aquest no es limiti a la meitat del programa escolar. Com a conseqüència, el Comitè d'Experts encoratja les autoritats autonòmiques a establir models educatius essencialment en català per a l'ensenyament obligatori a les Illes, conforme als compromisos contrets.

“Des de l'STEI-i hem de denunciar que els únics que han creat crispació en aquest tema són els propis governants...”

Aquest és el primer cas de coincidència amb la línia de sempre de l'STEI-i. Hem afirmat que fer l'ensenyament en català significava que l'alumnat aprenia simultàniament la llengua catalana i la castellana. En canvi, fer l'ensenyament en castellà no possibilitava l'aprenentatge del català i fer el 50% tampoc, explicar-ne les raons sobrepassaria els límits d'aquest article. En canvi el Govern del PP ni tan sols ha volgut seguir la línia encetada per la Conselleria d'Educació del Pacte de

Progrés que intentava seguir aquesta línia recomanada pel Consell d'Europa, sinó que ha introduït l'elecció de la llengua en el primer ensenyament, fet que desconeix el Consell d'Europa en l'actualitat, però que segurament no deixarà gens ben parada l'actuació de la Conselleria d'Educació i la Direcció General de Política Lingüística quan els arribi aquesta informació, ja que se sap per activa i per passiva que la gent mal informada que escull per als seus infants la llengua castellana, els condemna a no aprendre el català. Per tant, els governants o no volen sortir del pou de la seva ignorància o actuen amb mala fe, perquè saben que aquesta és una de les maneres per acabar amb l'existència d'una llengua que volen fer desaparèixer, amb més èxit que el que va tenir la dictadura franquista.

També l'Estat espanyol es va comprometre a oferir ensenyament en català a les altres comunitats autònomes on aquesta no fos la llengua pròpia i se sap que s'incompleix, ja que només s'ofereix aquest ensenyament a l'Escola Oficial d'Idiomes de Madrid.

La Conselleria d'Educació assabentada de l'Informe del Consell d'Europa, ja posa en dubte l'informe dels experts i els mateixos experts, i que continuaran amb la mateixa política que significa no crear crispació entre la població. Des de l'STEI-i hem de denunciar que els únics que han creat crispació en aquest tema són els propis governants, ja que totes les escoles que han fet l'ensenyament en català saben, que si bé al principi hi havia pares i mares reticents als quals se'ls varen explicar els avantatges del sistema d'immersió lingüística, que una vegada comprovats els resultats han considerat que eren superiors als que se'ls havia promès i han quedat eternament agraïts als centres que varen posar en marxa aquest mètode de manera ferma i convençuda, sense cap excepció, cosa que demostra la mala voluntat de les

autoritats responsables, que han fet cas omís d'aquestes experiències.

Respecte a la justícia, l'Estat espanyol es va comprometre perquè en els procediments penals, si ho sol·licitava una de les parts que el procediment es fes en llengua catalana, que es garantís a l'acusat el dret a expressar-se en aquesta llengua, que no es desestimassin les proves escrites o orals en la llengua pròpia del territori i que s'hi poguessin redactar els documents del procediment judicial corresponent.

El Comitè d'Experts ha pogut comprovar que no es compleixen aquests compromisos en la majoria de casos, i, per tant, encoratja el Govern de l'Estat espanyol a modificar el marc jurídic que sigui necessari, perquè els procediments judicials es puguin dur a terme en català sense problemes i perquè s'informi les parts perquè ho puguin sol·licitar. Cas que hi hagi alguna persona que no entengui aquesta llengua, s'ha de fer ús dels intèrprets que siguin necessaris.

El Consell d'Europa a través dels seus experts ha pogut copsar la realitat que passa massa sovint en l'àmbit de la justícia, que paradoxalment no fa justícia a la llengua pròpia, però el que no saben és que moltes persones s'han vist obligades a canviar de llengua perquè algun jutge els ha amenaçat que si no entenia el que deien, la sentència els podia ser desfavorable, i el fet pitjor que també desconeixen és que la majoria de vegades són els advocats defensors els que exigeixen als seus clients que parlin en castellà si volen aconseguir guanyar els plets.

Respecte al camp dels mitjans de comunicació, l'Estat espanyol es va comprometre que les autoritats que en tenguessin les competències, és a dir, les autonòmiques, havien de garantir la creació, almenys d'una emissora de

ràdio i una de televisió en llengua catalana. També parla de la creació de mitjans de comunicació en llengua escrita.

“...que consta de 177 pàgines no fa més que confirmar la nefasta política lingüística del Govern Matas i corrobora els incompliments que l'STEI-i ha denunciat des de fa molts d'anys.”

Una altra vegada més sabem que el Pacte de Progrés va encetar aquesta línia amb la creació de Som Ràdio i el que va fer el Govern del PP quan va recobrar el poder va ser fer-la desaparèixer i la que després ha creat no té res a veure amb la que existia. El que no saben en el Consell d'Europa, ja que aquest informe compta amb dades anteriors és la creació del nyap d'IB3, que teòricament hauria de ser l'emissora que es fes en llengua catalana. S'han saltat totes les normes del sentit comú i les del Consell d'Europa, ja que han fet una televisió híbrida, majoritàriament en castellà i que només en menys d'un 5% de la seva programació utilitza un estàndard digne de la llengua catalana, que és el registre en el qual es fan totes les televisions del món, que pretenen superar les televisions casolanes que fan per divertir-se quatre amics que volen dur a terme aquesta experiència. El fet més greu és haver preferit fer sèries i pel·lícules en castellà abans que emetre-les en català, perquè s'havien doblat en català estàndard a Barcelona, fet que recomana contínuament i insistentment el Consell d'Europa, l'intercanvi d'informació, de formació i de material amb les altres comunitats autònomes que tenen la mateixa llengua i que un sentiment d'inferioritat dels governants d'aquí fan que en fugin com si fos de la pesta.

També tenen el compromís de crear un diari en llengua catalana, coneixen l'existència de *Diari de Balears* però no saben quina és l'ajuda que rep aquest diari de les autoritats autonòmiques corresponents.

En conclusió aquest informe, que parla de molts més aspectes i que consta de 177 pàgines no fa més que confirmar la nefasta política lingüística del Govern Matas i corrobora els incompliments que l'STEI-i ha denunciat des de fa molts d'anys. Esperem que d'una vegada vulguin complir les lleis de la Comunitat, les de l'Estat i respectin els compromisos que tenen establerts amb Europa. □

¹Article publicat a *El Mirall* núm. 165 de desembre de 2005